

Information till ungdomsmottagningarna i Göteborg med anledning av de senaste veckornas debatt kring HIV-testning av ungdomar i Göteborg

I Västnytt har ungdomsmottagningarnas rutiner för HIV-testning varit föremål för diskussion och vi ger nu enligt önskemål ett skriftligt förtydligande. Samtidigt har olika siffror angående antalet fall av HIV i ungdomsgrupperna cirkulerat i massmedia vilket också kräver ett klagörande.

Fyra personer i åldrarna 13 -19 år har för närvarande kontakt med infektionskliniken i Göteborg pga. HIV-infektion. I några fall handlar det om mor till barn smitta, några är av utländsk härkomst och har smittats heterosexuellt i hemlandet för att sedan diagnostiseras i Sverige.

I åldrarna 20 – 25 år kontrolleras 11 personer på hudkliniken och infektionskliniken i Göteborg. I övriga regionen följs ytterligare åtta personer i denna åldersgrupp upp pga. HIV. Av samtliga 19 har 15 smittats i sitt hemland före ankomsten till Sverige. Tre av 19 har smittats via intravenöst missbruk varav en i Sverige.

Situationen avspeglar den globala epidemin där ungdomar i åldern 15 – 25 år svarar för nästan hälften av samtliga fall, och det är denna grupp som nu hos oss visar sig ha HIV i samband med t.ex. hälsoundersökning. Det faktum att en person smittats intravenöst i Sverige är oroväckande, det är just via missbruk som risken för smittspridning är störst.

Ungdomsmottagningarna har en mycket viktig roll när det gäller bekämpning av sexuellt överförbara sjukdomar hos ungdomar. Från smittskyddsenhetens sida pågår kontinuerlig information till och dialog med ungdomsmottagningarna via möten i Projekt sexuell hälsa, utbildningstillfällen, i arbetet med klamydiaveckorna och många telefonsamtal i enskilda ärenden. När det gäller HIV-testning är vår uppfattning att ungdomsmottagningarna erbjuder HIV-test till ungdomar med riskbeteende i enlighet med information vi givit i samband med olika utbildningstillfällen.

V bedömer att det inte finns ett mörkertal av HIV bland ungdomar som motiverar screeningförfarande i ungdomsgruppen. Allt fler ungdomar utsätter sig dock för risk att smittas med HIV samtidigt som den globala HIV-epidemin ökar i omfattning. Smittskyddet ger därför i år utvidgad utbildning om HIV och frågor kring Hiv-testning till ungdomsmottagningarna i regionen. För Göteborgs del kommer den utbildningen att äga rum i samarbete med infektionskliniken under hösten.

I debatten har förslag framkommit att alla som diagnostiserats med klamydia bör testas för HIV. Vi bedömer att det är viktigt att i stället göra ett individuellt ställningstagande. Det är omöjligt att exakt ange var gränsen går för att ha ett riskbeteende. Våra riktlinjer får därför ses som just riktlinjer. Sambandet mellan sexuellt överförbar sjukdom och att ha många partners är mycket starkt.

Det är viktigt att besöket även omfattar ett fördjupat förebyggande samtal där risken att smittas med HIV ingår och att uppföljning görs. Läkbesök bör övervägas i dessa fall och är klart indicerat när stark misstanke om HIV-infektion föreligger. Då har läkaren skyldighet att provta enligt smittskyddslagen.

Den som önskar provtas avseende HIV bör testas.

Provtagning bör erbjudas avseende klamydia, gonorré, syfilis, HIV och hepatit B till personer som uppger.

Många, t.ex. fyra eller fler, partners sista halvåret
Sex med okända partners
Oskyddat sex utomlands
Tidigare flera STI
Högt alkoholintag i kombination med sex
Misstanke om eller säkerställt drogmissbruk

Sex mellan män innebär ökad risk för sexuellt överförbar infektion och motiverar också provtagning enligt ovan.

Uppgifter om att ha använt kondom är inte ett gott skäl till att avstå från testning i dessa fall. Vid tveksamhet om provtagning och handläggning – rådgör med ansvarig läkare eller smittskydds-enheten:

Göteborg den 11 april 2005

Karin Stenqvist
Bitr. smittskyddsläkare

Ann Söderström
T.f. Smittskyddsläkare